

Barn- och utbildningsförvaltningen
Mariebergsskolan

**MARIEBERGSSKOLANS
PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING OCH
DISKRIMINERING LÄSÅRET 2017-2018**

Innehållsförteckning

1. Delaktighet och förankring.....	3
2. Främjande arbete.....	4
3. Förebyggande arbete.....	7
4. Åtgärder.....	9
Bilaga 1 Lagstiftning.....	11
Bilaga 2 Begreppsdefinition.....	12
Bilaga 3 Trivselenkät.....	14
Bilaga 4 Skolgårdsenkät.....	17

Långsiktiga mål för Mariebergsskolan

Alla elever och all personal på Mariebergsskolan ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt. Mariebergsskolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling.

Elevernas delaktighet

- svarar på skolans enkäter
- likabehandlingsfrågor tas regelbundet upp på klassråden
- elevrådet finns med som referens vid utformningen av planen
- ESO-gruppen arbetar med likabehandlingsfrågor och arbetsmiljö

Personalens delaktighet

- På K-dagar och AE-möten i maj/juni arbetar all personal med att gå igenom, diskutera och fastslå den slutgiltiga versionen.
- Personalen följer upp, behovsanpassar samt reviderar planen under läsåret enligt det systematiska kvalitetsarbetet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Vårdnadshavarna har möjlighet att framför synpunkter om planen på föräldramöten, utvecklingssamtal eller vid andra tillfällen.
- Vårdnadshavarna har möjlighet att framföra sina synpunkter genom att svara på en enkät
- Likabehandlingsplanen finns tillgänglig på skolans hemsida

Kartläggning

- Elevenkät. Alla elever besvarar enkäten i september/oktober
- ESO-gruppen arbetar med likabehandlingsfrågor
- Elevråd, klassråd
- Utvecklingssamtal
- Enskilda elevsamtal

Förankring av planen

- På APT, AE-möten samt på fritids planeringstid för all personal
- Elevrådet arbetar med planen och är delaktiga i arbetet ut i klasserna
- Eleverna arbetar med planen regelbundet i klasserna
- Pedagogerna förankrar och arbetar kontinuerligt med mål relaterade till planen

Främjande arbete på Mariebergsskolan

Aktivitet	Så här gör vi	Ansvarig
Handlingsplan för att motverka alla former av kränkande behandling	<p>Planen utvärderas i slutet av varje läsår. Både elever och personal är delaktiga. Ny plan arbetas fram i början av läsåret</p> <p>På läsårets första föräldramöte informeras föräldrarna om planen. På mötet finns tolkar med.</p> <p>Uppföljning sker regelbundet i olika former under läsåret tex genom enkäter, utvecklingssamtal, konfliktlösning, klassråd, AE och APT</p>	<p>Rektor, pedagoger</p> <p>Rektor, pedagoger</p>
Ordningsregler	<p>Både elever och personal arbetar aktivt med våra ordningsregler på klassråd, elevråd, ESO-gruppen och i personalgruppen.</p> <p>Klassen/fritids utformar sina egna regler och för regelbundet samtal om dessa på klassrådet/fritidsrådet.</p> <p>Uppföljning av reglerna sker i samband med utvecklingssamtalet och kontinuerligt under dagen.</p> <p>Utvärdering sker regelbundet i klasserna.</p>	<p>Rektor, pedagoger</p> <p>Pedagoger</p>
Verksamhetsplan	<p>Upprättas varje läsår för att uppmärksamma behov i klasserna och planera resurser utifrån det.</p>	Rektor
Elevgenomgång	<p>Varje vecka finns tid avsatt där all personal kring en årskurs i taget. Syftet är att ha gemensamma strategier oavsett ämne eller vistelse på skolan, samt delge varandra goda exempel som gynnar elevernas lärande.</p>	Pedagoger
Elevråd	<p>1 gång/månad. Aktuella frågor tas upp och förs vidare till klassråden.</p>	Rektor, pedagog
Klassråd/fritidsråd	<p>Likabehandlingsfrågor finns med som återkommande punkt på klassråd/fritidsråd. En mall finns framtagen som stöd.</p>	Pedagoger
ESO-gruppen	<p>Elevskyddsombuden träffas regelbundet under läsåret under ledning av rektor och representant</p>	Trygghetsteamet, rektor

	<p>från Trygghetsteamet. Dagordning och mötesanteckningar skrivs och läggs ut på It´s.</p> <p>Samtal förs kring aktuella frågor/händelser och arbetet är främjande och förebyggande.</p> <p>Elevskyddarbetet planeras utifrån olika teman och elevskyddsombuden får uppgifter/övningar som genomförs i respektive klass.</p> <p>ESO-arbetet ska bli tydligare och synligare på skolan.</p>	
Trygghetsteam	<p>Trygghetsteamet arbetar med likabehandlingsfrågor på olika sätt.</p> <p>Planerar för ESO-arbetet, följer upp tillbud samt kan träda in vid allvarlig form av kränkning eller vid upprepningar.</p>	Trygghetsteamet, rektor
Rasten ska vara en trygg verksamhet för alla elever	<p>Rastaktiviteter anordnas vid några tillfällen/vecka</p> <p>Alla vuxna bär reflexvästar för att vara synliga.</p> <p>Alla vuxna som är ute på rasterna är delaktiga i elevernas aktiviteter samt cirkulerar runt för att ha en överblick över vad som sker på skolgården och uppmärksammar särskilt otrygga platser.</p> <p>Personalen följer ett rastvaktsschema som upprättas vid terminsstart. Varje personal är schemalagd minst 60 minuter.</p> <p>I klasserna för de yngre eleverna arbetas ibland med rastkompisar.</p>	<p>Fritidspersonal</p> <p>Pedagoger</p>
Mobiltelefoner har varit orsak till en del kränkningar	<p>Vi har mobilförbud på skolan. Detta finns inskrivet i våra ordningsregler. Föräldrar och elever informeras.</p>	Rektor, pedagoger
Förhållningssätt och strategier	<p>Involvera vårdnadshavarna</p> <p>Anpassa schema och organisation vid behov</p> <p>Riktade samtal med elever</p> <p>Ge eleverna verktyg och strategier för att lösa konflikter</p> <p>Positiv förstärkning till alla elever</p> <p>Ansvariga lärare samarbetar för att enskilda samtal ska kunna genomföras med alla elever.</p> <p>All personal ingriper när värdegrunden bryts. Viktigt för</p>	Rektor, pedagoger

	<p>eleven att vi har samma förhållningssätt och att all personal reagerar.</p> <p>Arbetsgången vid tillbud är känd av alla.</p> <p>Regelbundna samtal förs i personalgruppen.</p> <p>Informera om Skollagen på APT</p> <p>Minska köer.</p>	
Uppmärksamma positiva beteenden hos eleverna och skapa god trivsel	<p>Arbetslaget samarbetar, stöttar och ger varandra råd om förhållningssätt och metoder. Detta är ett ständigt pågående arbete.</p> <p>Stärka alla positiva beteenden.</p>	Pedagoger
Gemensamma dagar	<p>Personalen planerar gemensamma aktiviteter där alla elever ges förutsättningar att delta.</p> <p>Ett årshjul finns framtaget.</p>	Pedagoger

Främjande arbete på fritids

Aktivitet	Så här gör vi	Ansvarig
Uppmärksamma positiva beteenden hos eleverna och skapa god trivsel	<p>Arbetslaget samarbetar, stöttar och ger varandra råd om förhållningssätt och metoder.</p> <p>Synliggöra goda exempel på gott beteende mellan/hos eleverna.</p>	Pedagoger
Ordningsregler	Fritids utformar sina egna regler och för regelbundet samtal om dessa i de olika fritidsgrupperna	Pedagoger
Fritidsråd	Likabehandlingsfrågor finns med som återkommande punkt på fritidsråd	Pedagoger
Gemensamt förhållningssätt	<p>All personal ingriper när värdegrunden bryts. Viktigt för eleven att vi har samma förhållningssätt och att all personal reagerar.</p> <p>Arbetsgången vid tillbud är känd av alla.</p> <p>Regelbundna samtal förs i personalgruppen.</p>	<p>Pedagoger</p> <p>Rektor</p> <p>Rektor, pedagoger</p>

**Förebyggande arbete på Mariebergsskolan
utifrån vad som framkommit av enkäter, utvärderingar och samtal med
eleverna läsåret 2016-2017**

Aktivitet	Så här gör vi	Ansvarig
Vi vill öka kunskapen hos eleverna kring sociala medier	Prata med eleverna om vad sociala medier är, hur man förhåller sig till sociala medier och vilket ansvar som det medför att använda dessa. Viktigt att vuxna finns på dessa arenor. Informera föräldrar på föräldramöten om deras ansvar.	Pedagoger Rektor
Vi arbetar för ett positivt klimat vad gäller språkbruk och attityder	Varje pedagog för ett aktivt värdegrundsarbete, där samtal om etik, moral, människors lika värde, jämställdhet mellan könen, relationer och demokratins grunder, känslor, regler och rutiner ingår i det dagliga arbetet. Detta sker både i grupp och vid personliga samtal mellan barn, elever och personal. Värdegrundsarbetet ingår även i den planerade undervisningen i ämnen såsom religion, samhällskunskap, idrott och svenska. Alla vuxna reagerar omedelbart och kraftfullt mot svordomar, könsord samt kränkande attityder. Viktigt med ett gemensamt förhållningssätt hos all personal på skolan. Vid upprepade handlingar kopplas Trygghetsteamet in.	Pedagoger Pedagoger All personal på skolan Rektor

Mariebergsskolans Trygghetsteam

David Lantz, rektor

Linda Linhart, skolkurator

Seva Heydarova, åk 2

Emma Andersson, pedagog slöjd

Åtgärder vid trakasserier och annan kränkande behandling: elev-elev

Om en elev utsätts för trakasserier eller kränkande behandling ska den som upptäcker handlingen genast ingripa och följa nedanstående plan:

Steg 1

- Om en elev upplever att han/hon blir trakasserad eller kränkt, eller upptäcker/misstänker att någon annan utsätts för detta **anmäls** det till klasslärare eller någon annan vuxen.
- De vuxna **utred** vad som hänt och pratar med den som blir utsatt för trakasserier och kränkande behandling. Se checklista. Detta ska ske skyndsamt.
- De vuxna pratar med dem som har sett eller hört vad som har hänt.
- De vuxna pratar enskilt med den eller de som utfört handlingen.
- Vårdnadshavare informeras.
- **Åtgärder** beslutas och sker i samråd med vårdnadshavare.
- Utredning skrivs av ansvarig vuxen och lämnas till rektor. Ska ske skyndsamt.
- Rektor skickar rapport till huvudman. Ska ske skyndsamt.
- Åtgärderna följs upp inom 6-8 veckor och lämnas till rektor.

Om insatsen inte är tillräcklig vidtas åtgärder enligt steg 2.

Steg 2

- Skriv ny tillbudsrapport och **anmäl** till rektor eller någon annan i trygghetsteamet om rektor inte finns på plats.
- Rektor (eller någon annan ur teamet om rektor inte finns på plats) sammankallar teamet.
- Teamet beslutar gemensamt vilka medlemmar i teamet som skall **utreda** de misstänkta trakasserierna eller den kränkande behandlingen.
- Enskilda samtal med varje elev som varit inblandade enligt följande ordningsföljd: Samtal med den eller de som misstänks ha utsatt någon för mobbing, trakasserier eller kränkning, samtal med den som varit utsatt.
- Eleverna får i uppgift att berätta för sina föräldrar om samtalen när de kommer hem. Därefter tar trygghetsteamet kontakt med föräldrarna. Detta ska ske skyndsamt.
- Enskilda uppföljningssamtal med de inblandade sker efter ca en vecka. Tiden kan variera beroende på hur situationen sett ut och hur samtalen med de inblandade har gått.
- Vid behov ordnas enskilda samtal efter ytterligare en tid.
- Polisanmälan kan göras av rektor om det inträffade är av brottslig karaktär och med hänsyn tagen till barnets ålder och mognad.
- Om överenskomna **åtgärder** inte följs eller inte gett önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt efter uppföljningssamtalen. Skollagens åtgärdstrappa finns som stöd i arbetet.
- Arbetet dokumenteras fortlöpande och åtgärdsplan/åtgärdsprogram upprättas av lärare i samråd med teamet.

Avsteg från ovanstående punkter kan göras vid fall då detta bedöms vara lämpligt. Denna bedömning görs av trygghetsteamet. Alternativa åtgärder som kan bli aktuella är t.ex. grupp- eller klassamtal. Medlem av trygghetsteamet som även är klassföreståndare går aldrig in och jobbar i egen klass.

Åtgärder vid trakasserier och annan kränkande behandling: personal – elev

När en elev känner sig trakasserad eller på annat sätt kränkt av personal skall följande gälla.

- Skriv tillbudsrapport om trakasserier eller annan kränkande behandling (finns på kommunens intranät) och **anmäl** till rektor eller någon annan i trygghetsteamet om rektor inte finns på plats.
- Tillbudsrapporten skickas till huvudman.
- Rektor (eller någon annan ur teamet om rektor inte finns på plats) sammankallar teamet.
- Teamet beslutar gemensamt vilka medlemmar i teamet som skall **utreda** de misstänkta trakasserier eller den kränkande behandlingen. Om trakasserier eller annan kränkande behandling konstateras kontaktas berörd lärare och därefter förälder.
- Enskilda samtal hålls av teamet med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för trakasserier eller annan kränkning.
- Enskilda uppföljningssamtal hålls av teamet med de inblandade efter ca en vecka. Tiden kan variera beroende på hur situationen har sett ut och hur samtalen med de inblandade har gått.
- Föräldrar informeras om samtalens resultat.
- Om överenskomna åtgärder inte följs eller inte gett önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt av rektor.
- Arbetet dokumenteras av rektor och åtgärdsplan upprättas.

Implementering, uppföljning och utvärdering

Rektor är ansvarig för att presentera och förankra likabehandlingsarbetet hos elever, personal och vårdnadshavare. För vårdnadshavare sker detta varje år vid ett föräldramöte.

Uppföljning och utvärdering av det gångna årets arbete sker utifrån underlag från både elever, vårdnadshavare och personal. Planen följs kontinuerligt upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet. Ansvar för planens revidering har rektor tillsammans med övrig personal.

Skara 2017-08-16

David Lantz
Rektor

(I enlighet med Skollagen (2008:571) och Diskrimineringslagen (2008:567))

Det är nolltolerans mot kränkningar i skolan. Det finns två lagar som skall skydda dig från kränkningar, diskriminering och trakasserier i skolan. De två lagarna är *skollagen* och *diskrimineringslagen*. Bakgrunden till lagarna är att flera myndigheter och organisationer, exempelvis BRIS, märkte att kränkningar i skolan var ett stort problem.

Skollagen

I skollagen 6:e kapitlet står det att:

- Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Huvudmannen skall se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.
- En lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Här nedan är skollagen i dess helhet:

<http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=2010:800>

Diskrimineringslagen

I diskrimineringslagen står det att:

- Skolan skall arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.
- Skolan skall alltså göra allt för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder
- Skolan får inte diskriminera något barn eller någon elev som deltar i eller söker till verksamheten.
- Skolan skall se till att det varje år görs en plan över de åtgärder som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och förhindra trakasserier.

Här kan du läsa diskrimineringslagen i dess helhet:

http://www.sweden.gov.se/download/4a2b4634.pdf?major=1&minor=111986&cn=attachmentDuplicator_0_attachment

Vad står begreppen för?

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan skall ha samma rättigheter – tjejer som killar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Diskriminering

Diskriminering är när en vuxen i skolan behandlar en elev orättvist och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering.

Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms, mms och sociala medier).

Kränkande behandling kan delas in i trakasserier annan kränkande behandling

Trakasserier

Trakasserier är en behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, det vill säga kön, funktionshinder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Annan kränkande behandling

Med annan kränkande behandling menas en kränkning av en elevs värdighet som saknar koppling till en diskrimineringsgrund

Befogade tillsägelser

Förbudet för skolpersonal att utsätta elever för kränkningar gäller naturligtvis inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö, även om eleven kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

ELEVENKÄT år F-1

Jag går i klass.....

Förskoleklass
(1)

1:1
(2)

2:1
(3)

....och jag som svarar på enkäten är:

flicka

pojk

Jag trivs med att vara elev på Mariebergsskolan

Jag trivs med mina skolkamrater

Jag trivs med mina lärare

Jag trivs på fritids

Det finns vuxna att prata med om jag undrar över något

Elevenkät år 2 till år 6 Mariebergsskolan hösten 2017

Jag går i klass.....

1:2
(1)

2:2
(2)

1:3
(3)

2:3
(4)

1:4
(5)

2:4
(6)

1:5
(7)

2:5
(8)

1:6
(9)

2:6
(10)

....och jag som svarar på enkäten är:

flicka

pojke

Jag trivs med att vara elev på Mariebergsskolan

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Jag trivs med mina skolkamrater

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Jag känner mej trygg i skolan

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Jag har bra kontakt med mina lärare

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Det finns vuxna att prata med på skolan om jag får problem

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Jag bidrar själv till att det är god stämning på skolan

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Fritidsverksamheten

Om du går på Mariebergsskolans fritidshem, ber vi dig svara på påståendena nedan

Jag trivs med Mariebergsskolans fritidshemsverksamhet

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Jag känner mig trygg på fritids.

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Jag tar kontakt med fritidshemspersonalen om det är något jag undrar över.

Stämmer mycket bra

Stämmer bra

Stämmer ganska bra

Stämmer inte alls

Kommentar:

Tack för att du tog dig tid att svara på vår enkät.

SKOLGÅRDSENKÄT 2018

1. Vad gör du när du är ute på skolgården?

---

2. Hur brukar du känna dig på skolgården för det mesta?

glad   rädd   ledsen   nöjd
retad   omtyckt   utanför   trygg
annat .....

3. Var trivs du bäst på skolgården?

---

4. Finns det någon plats på skolgården som du undviker att vara på.
Vilken/vilka?

---

5. Varför undviker du den platsen?

---

6. Upplever du att det blir bråk på skolgården ibland?

Ja   Ibland   Nej

7. Om du svarade ja eller ibland på fråga 6, var brukar det bli bråk och vad brukar bråken handla om?

---

8. Är det något du oroar dig för när du går ut på skolgården?
Om du svarat ja, beskriv vad?

Övrigt:
